

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาช่วยพัฒนาคนให้เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และทางสังคม เสริมสร้าง ปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพที่ดี เหมาะสมกับวัฒนธรรม ชนบทชนบทนิยมประเพณี ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 หมวด 1 ความมุ่งหมายข้อที่ 6 กำหนดไว้ว่า "ให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพและอนามัย สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ" และหมวด 6 ศิลปะวัฒนธรรม จริยธรรม พลานามัย สภาพแวดล้อมและกิจกรรมเยาวชน ข้อที่ 53 กำหนดไว้ว่า "รัฐพึงสนับสนุนกิจกรรม เยาวชน และจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีบุคลิกภาพที่ดี มีระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย ยึดมั่นร่วมมือกันธำรงรักษาและปกป้องสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์"¹

วิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในองค์สี่ของการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคน ดังจะเห็นได้จากจุดประสงค์ในหลักสูตรวิชาพลานามัยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ข้อที่ 8 ที่ว่า "เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดีและสามารถดำรงชีวิตรวมอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสุข"²

¹คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2520), หน้า 1.

²กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรวิชาพลานามัยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 อ้างถึงใน วารสารศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 7 (เมษายน 2524):

จากที่กล่าวนี้จะเห็นได้ว่า วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียน มีการพัฒนาคนบุคลิกภาพความสำเร็จและความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ จะขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพมาก ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีจะเป็นที่นิยมชมชอบแก่บุคคลผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังที่ สุชา จันทน์เอม ไคกลาวเกี่ยวกับบุคลิกภาพว่า "บุคลิกภาพช่วยในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดีนับว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จในการสร้างความสัมพันธ์ เพราะบุคลิกภาพเป็นรอยพิมพ์ใจ (First Impression) แก่ผู้พบเห็น"¹

นอกจากนี้ เตโช สวานานนท์ ก็ไคกลาวถึงบุคลิกภาพไว้ว่า "ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี จะเป็นที่นิยมชมชอบแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ยอมเป็นที่เคารพนับถือของบุคคลทั่วไปมากกว่าผู้ที่คิดคดโกง หรือคอร์ปชั่น และในทำนองเดียวกันบุคคลที่ไม่พึงปรารถนาของสังคมอาจทำให้บุคคลนั้นไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานหรือเป็นที่รังเกียจของบุคคลอื่นๆ"²

ดังที่กล่าวแล้วว่บุคลิกภาพมีความสำคัญมาก การประกอบอาชีพการงาน จะบรรลุความสำเร็จ การพบปะติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ แม้กระทั่งการพบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูง หรือการที่บุคคลอื่นจะมีความรู้สึกนิยมยกย่องให้ความรักใคร่เอ็นดู เกลี้ยขจัด หรือมีเจตคติอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของตัวเราเอง เพราะบุคลิกภาพที่แสดงออกมานั้น มีอิทธิพลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของผู้พบเห็น มีอยู่เสมอที่การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ หรือรับเข้าทำงานในบริษัทโรงงานอุตสาหกรรม มักคัดเลือกบุคคลที่มีลักษณะ

¹สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 120.

²เตโช สวานานนท์, "บุคลิกภาพกับความสำเร็จในการทำงาน," วิทยาสาร 15 (ตุลาคม 2508), หน้า 22-23.

และคุณสมบัติที่เหมาะสม และโดยมากจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษารายละเอียดของแต่ละบุคคลในคานทาง ๆ เช่น ทางร่างกาย ความรู้ เช่าวินิจฉัย ความสนใจ นิสัยใจคอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นบุคลิกภาพของคนเราทั้งสิ้น ถ้าใครมีบุคลิกภาพที่ดีก็จะประสบความสำเร็จในคานชีวิตการงาน รวมทั้งชีวิตส่วนตัวด้วย

เกี่ยวกับบุคลิกภาพ ใค้มีผู้ทำการสำรวจบุคลิกภาพของบุคคลในสาขาอาชีพต่างๆ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร นิสิตนักศึกษา ตลอดจนนักเรียนในระดับต่างๆ แต่ยังไม่ใค้ใค้ทำการสำรวจบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษาเลย และในปัจจุบันนี้ใค้มีการมองบุคลิกภาพของบุคคลที่เรียนทางคานพลศึกษาไปใค้คานทาง ๆ ทั้งที่เป็นส่วนตัวและไม่คือ เพื่อที่จะใค้ทราบอย่างแน่ชัดว่า บุคลิกภาพของบุคคลที่เรียนทางคานพลศึกษามีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร ผู้วิจัยจึงใค้เลือกศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา เพื่อที่จะใค้ทราบถึงบุคลิกภาพที่แท้จริงและจะใค้เป็นแนวทางใค้การแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา อันจะเป็นผลทำให้บุคคลที่ศึกษาทางคานพลศึกษามีประสิทธิภาพใค้คานการ เรียน การประกอบอาชีพ เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติใค้ที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพระหว่างนิสิตนักศึกษาชาย-หญิงที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพระหว่างนิสิตนักศึกษา ที่ศึกษาต่างมหาวิทยาลัย

สมมติฐานของการวิจัย

นิสิตนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา มีบุคลิกภาพเป็นของตนเอง ดังนั้น นิสิตนักศึกษา สาขาวิชาเอกพลศึกษา จึงเป็นกลุ่มบุคคลที่ น่าจะมีบุคลิกภาพเฉพาะ และน่าจะแตกต่างจาก นิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาอื่น เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน และในทำนองเดียวกัน นิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน น่าจะมีบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาที่อยู่ต่างมหาวิทยาลัยกัน น่าจะมีบุคลิกภาพแตกต่างกันในบางลักษณะ

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเป็นนิสิตนักศึกษาชาย-หญิง วิชาเอกพลศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2523 ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จพ.)
- 1.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.)
- 1.3 มหาวิทยาลัยรามคำแหง (มร.)
- 1.4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มข.)
- 1.5 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (มช.)
- 1.6 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ปัตตานี) (มอ.ปัตตานี)
- 1.7 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพลศึกษา (มศว.พลศึกษา)
- 1.8 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (มศว.ประสานมิตร)
- 1.9 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน (มศว.บางแสน)

2. การสำรวจบุคลิกภาพ เป็นลักษณะบุคลิกภาพที่วัดได้จากแบบสำรวจบุคลิกภาพแคลิฟอร์เนีย ฉบับภาษาไทย¹ ที่คัทพล เรียบร้อยเจริญ แผนกวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โคแปลและเรียบเรียงจาก เคอะ แคลิฟอร์เนีย ไฮโคลจิคัล อินเวนทอรี (The California Psychological Inventory: CPI ของ แอริสัน จี กัท มี 18 ลักษณะ ดังนี้

- 2.1 การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance : Do)
- 2.2 ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Capacity for Status : Cs)
- 2.3 การเข้าสังคม (Sociability: Sy)
- 2.4 การวางตัวในสังคม (Social Presence: Sp)
- 2.5 การยอมรับตนเอง (Self Acceptance: Sa)
- 2.6 ความรู้ดีว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Sense of Well-being : Wb)
- 2.7 ความรับผิดชอบ (Responsibility: Re)
- 2.8 การเจริญวัยทางสังคม (Socialization: So)
- 2.9 การควบคุมตนเอง (Self Control: Sc)
- 2.10 ความอดทน (Tolerance: To)
- 2.11 การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Good Impression: Gi)
- 2.12 ลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Communality: Cm)

คัทพล เรียบร้อยเจริญ, "การแปลและเรียบเรียงแบบสำรวจบุคลิกภาพแคลิฟอร์เนีย, " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517).

- 2.13 สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น (Achievement Via Conformity: Ac)
- 2.14 สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง (Achievement Via Independence : Ai)
- 2.15 ประสิทธิภาพทางสติปัญญา (Intellectual Efficiency: Ie)
- 2.16 การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Psychological Mindedness: Py)
- 2.17 ความยืดหยุ่นได้ (Flexibility: Fx)
- 2.18 ความมีลักษณะของหญิง (Femininity: Fe)

ขอตกลงเบื้องต้น

1. แบบสำรวจบุคลิกภาพแคลิฟอร์เนีย ของแฮริสัน จี กัฟ (Harrison G. Gough) ฉบับภาษาไทยที่แปลและเรียบเรียงโดย ศัชพล เรียบร้อยเจริญ สามารถใช้วัดลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา ในมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยได้โดยไม่มีความลำเอียงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม
2. ผู้ตอบแบบสำรวจบุคลิกภาพ มีลักษณะบุคลิกภาพปกติ และตอบแบบสำรวจตามความเป็นจริง เชื่อถือได้¹

---

¹ Harrison G. Gough, Manual for the California Psychological Inventory, (California: Consulting Psychologists Press, Inc., 1969). p. 5.

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนบุคลิกภาพเพื่อวัดระดับคะแนนการแปลความหมายบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ จึงเป็นไปในทางปฏิฐาน (Positive) และทางปฏิเสธ (Negative) เท่านั้น

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

นิสิตนักศึกษา หมายถึง นิสิตนักศึกษาชาย-หญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี วิชาเอกพลศึกษา ในมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2523

บุคลิกภาพ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม โดยมากมักจะเน้นถึงลักษณะประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลต่อตัวเองหรือการเข้ากับบุคคลอื่น อันประกอบไปด้วยลักษณะทางกาย สติปัญญา อารมณ์ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และการแสดงออก เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ที่วัดด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพแคลิฟอร์เนีย ไซโค-ลोजิคัล อินเวนทอรี : ซีพีไอ ที่คิดค้นโดย ร็อบบี้ เจริญ ไคแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย จาก เดอะแคลิฟอร์เนีย ไซโคลोजิคัล อินเวนทอรี (The California Psychological Inventory : CPI) ของแฮร์ริสัน จี กัฟ (Harrison G. Gough) ซึ่งมี 18 ลักษณะคือ

1. การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance : Do) หมายถึง ความสามารถในการเป็นผู้นำ ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น มีความพยายาม และเป็นผู้นำทางสังคม ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่าเป็นคนก้าวร้าว มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความพยายาม รู้จักวางแผนล่วงหน้าก่อนทำงาน มีความสามารถในการชักจูงผู้อื่น มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความเป็นอิสระ มีลักษณะของการเป็นผู้นำ และชอบการแข่งขันที่มีความฉับไว ถ้า

ไต่คะแนนในลักษณะนี้ต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่ชอบเก็บตัว มีความเป็นอยู่อย่างเรียบร้อย ไม่ชอบความแตกต่างจากบุคคลอื่น คิดและทำอะไรไต่ชา ไม่ชอบคาดหวังอะไรไว้วางหน้า ชอบหลีกเลี่ยงการตัดสินใจและความตึงเครียด รวมทั้งไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Capacity for Status : Cs) หมายถึง บุคคลจะมีความสามารถในตัวเองเพื่อสร้างฐานะทางสังคมให้กับตัวเองเพียงใด ไม่ได้วัดฐานะทางสังคมที่บุคคลนั้นมีอยู่แล้ว แต่วัดคุณภาพและคุณสมบัติของบุคคลที่จะนำไปสู่สถานภาพในสังคม ถ้าไต่คะแนนสูง แสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความทะเยอทะยาน มีความกระตือรือร้น สามารถบังคับตนเองได้ มีความคิดที่ลึกซึ้ง ชอบคิดและค้นคว้า มีความสามารถรอบตัว มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และมีความสามารถในการติดต่อไต่ดี ถ้าไต่คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความเฉื่อยชา ซื่อาย มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ไม่มีความคิดเป็นของตนเอง มีความคิดและความสนใจในวงจำกัด ไม่กระตือรือร้นในการแสวงหาสถานภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไปจากเดิม

3. การเข้าสังคม (Sociability : Sy) หมายถึง บุคคลสามารถเข้าสังคมไต่ดีเพียงใด มีการควบคุมอารมณ์ในการเข้าสังคมไต่ดีเพียงไร ถ้าไต่คะแนนสูง แสดงว่าบุคคลนั้นชอบแสดงตน ชอบเข้าสังคม เป็นคนกล้าเสียง ชอบการแข่งขัน คิดไต่ไว และเปิดเผย ถ้าไต่คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่เชื่องช้า ยึดในแบบแผน เป็นคนเงิบ และวางาย ไม่ชอบคิด ไม่ชอบทำ แต่ชอบทำตามคำแนะนำของผู้อื่น

4. การวางตัวในสังคม (Social Presence : Sp) หมายถึง ลักษณะทางทางและความเชื่อมั่นในตนเอง ทั้งในค่านส่วนตัวและในค่านการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ถ้าไต่คะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนฉลาด กระตือรือร้น มีจินตนาากว้างขวาง มีความคล่องแคล่วว่องไว พุกเเก่ง ชอบการแสดงออก แข็งแรง และชอบความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ถ้าไต่คะแนนต่ำ แสดงว่ามีความสุขุม รัจักประมาณตน ควบคุมตนเองไต่ดี มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ แต่ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเอง มีความลังเลใจในการตัดสินใจด้วยตนเอง

5. การยอมรับตนเอง (Self Acceptance : Sa) หมายถึง คุณค่าในตัวบุคคล การยอมรับตนเอง ความสามารถในการที่จะคิดและทำไต่อย่างอิสระ ถ้าไต่คะแนน

สูง แสดงว่าเป็นคนฉลาด กล้าพูด มีไหวพริบ สามารถชักจูงผู้อื่นให้คล้อยตามได้ มีความมั่นใจในตนเอง ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่ชอบยึดมั่นในระเบียบวิธีการต่าง ๆ เป็นคนเงี้ยบและไม่พิถีพิถันนัก มีความอ่อนน้อม ชอบฟังคนอื่นและมีความคิดในเชิงอนุรักษ์ มีความสนใจอยู่ในวงแคบ ชอบโทษตนเองเสมอ

6. ความรู้สึกว่าคุณเองมีความเป็นอยู่ดี (Sense of Well-being : Wb) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ไม่ค่อยมีความวิตกกังวล ไม่ขางบน สามารถจัดความรู้สึกที่สงสัยหรือความรู้สึกที่ผิด ๆ ออกไปได้ ถ้าใครคะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนที่ตื่นตัวอยู่เสมอ มีความขะมักเขม่นคล่องแคล่วว่องไว มีความทะเยอทะยาน และเป็นคนทำงานเพื่องานอย่างแท้จริง ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าไม่มีความทะเยอทะยานปล่อยชีวิตไปตามยถากรรม เชื่องช้า คอยระมัดระวังตนเองอยู่ตลอดเวลา ยึดมั่นในแบบแผน มีความคิดและการกระทำที่อยู่ในวงจำกัด และชอบแก้ตัว

7. ความรับผิดชอบ (Responsibility : Re) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง มีอารมณ์ที่มั่นคง มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ถ้าใครคะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนที่ชอบวางแผนก่อนลงมือทำงาน มีความรับผิดชอบในงาน มีความคิดก้าวหน้า มีความสามารถ มีความเป็นอิสระ ฟังตนเองได้ ชอบคิด มีประสิทธิภาพ ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในเรื่องของศีลธรรมจรรยา และมีลักษณะท่าทางที่สง่างาม ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่ยังไม่พัฒนาทางด้านวุฒิภาวะ เจ้าอารมณ์ ชี้แจง เชื่องช้า มีความคิดที่เปลี่ยนแปลงง่ายไม่น่าเชื่อถือ มีความคิดที่ลำเอียง คื้อรัน ไม่สามารถควบคุมตนเองได้

8. การเจริญวัยทางสังคม (Socialization : So) หมายถึง ความเจริญวัยทางสังคมของบุคคล การประเมินศักดิ์ศรีของตนในสังคม ความจริงจังและจริงจังต่อชีวิต ถ้าใครคะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนเอาจริงเอาจัง มีความซื่อสัตย์ มีความกรุณา มีความจริงจังและมีความมั่นคง ชอบถ่อมตน มีความรับผิดชอบ และทำในสิ่งที่ถูกต้อง รู้จักหักห้ามใจ ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่ชอบระมัดระวังตนในขณะที่อยู่ในสังคม ยึดเอาความเห็นของตนเป็นที่ตั้ง คื้อรัน มุทะลุ ไม่ไว้วางใจใคร และไม่มีความจริงใจต่อผู้อื่น ชอบโอ้อวด และชอบแสดงตนมากเกินไป

9. การควบคุมตนเอง (Self Control :Sc) หมายถึง ลักษณะการบังคับอารมณ์ ความอหังการ การหักห้ามตนเอง และความไม่เขินอายตนเอง ถ้าใครคะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่าเป็นคนสุขุมรอบคอบ อหังการ สามารถหักห้ามใจตนเองได้ มีความคิดและมีความเข้มงวดในงานของตนเอง มีความคาดหวังในสิ่งต่าง ๆ สูง มีความซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนใจร้อน ค่อนข้างง่าย หลงตัวเอง ไม่มีความยับยั้งชั่งใจ มีความก้าวร้าว ยึดมั่นอยู่ในความสุขและผลประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป

10. ความอดทน (Tolerance: To) หมายถึง ความเชื่อความเข้าใจทัศนคติต่อบุคคลมีต่อสังคม และลักษณะของบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ถ้าใครคะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่าเป็นคนที่กล้าเสี่ยง ไม่ยึดในแบบแผน ว่องไว อหังการ มีความคิดที่ดี มีสติปัญญาดี มีความสามารถในการใช้ภาษาสูง มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนขี้ระแวง ใจแคบ ชอบอยู่ตามลำพัง มีความระมัดระวังตัวอยู่ตลอดเวลา ไม่คึกคัก และไม่ไว้วางใจใครง่าย ๆ

11. การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Good Impression: Gi) หมายถึงความสามารถในการสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นกับผู้อื่น มีความพะวงกับปฏิกิริยาของผู้อื่นที่มีต่อตน ถ้าใครคะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนที่ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ชอบเข้าสังคม ชอบช่วยเหลือผู้อื่น กล้าเสี่ยง สามารถสร้างความรู้สึกประทับใจ และมีความขยันหมั่นเพียร ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่ชอบเก็บกด คอยระมัดระวังตัวอยู่เสมอ ไม่ชอบมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ยึดถือตนเองเป็นที่ตั้งโดยไม่สนใจความต้องการของผู้อื่น

12. ลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Communality : Cm) หมายถึง ลักษณะที่พบในคนส่วนมาก ทั้งในด้านกรับและการตอบสนอง ถ้าใครคะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนที่เชื่อถือได้ รู้จักประมาณตน รู้จักกาลเทศะ มีความจริงใจ อหังการ มั่นคง และเชื่อในสิ่งที่ เป็นจริง มีความซื่อสัตย์ และรู้จักบาปบุญคุณโทษ มีสามัญสำนึกและมีการตัดสินใจที่ดี ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าไม่มีความอดทน เปลี่ยนแปลงง่าย มีจินตนาการ ไม่เป็นระเบียบ ขี้ตกใจ มีความกระวนกระวายใจ สับสน ชอบหลงกลวง เป็นคนขี้ลืม เป็นคนที่มีความซัดเซง และมีปัญหาอยู่ภายในตัวเอง

13. สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ตรงตามผู้อื่น (Achievement Via Conformity : Ac) หมายถึง ลักษณะความสนใจและแรงจูงใจที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จเมื่อปฏิบัติตามกลุ่ม โดยมีพฤติกรรมในทางบวก ถ้าใครคะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ มีความมั่นคง จริงใจ ซื่อสัตย์สุจริต มีความสำเร็จในกิจกรรมที่ใช้สติปัญญา ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่ทำงานไม่ละเอียด เชื่องช้า ชอบเก็บตัว คือรักตัวเอง ไม่มีความมั่นคง มีความปลอดภัยทางใจ ยึดความเห็นของตัวเองเป็นใหญ่ มองชีวิตการทำงานของตนในแง่ร้าย
14. สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ตรงพึ่งตนเอง (Achievement Via Independence : Ai) หมายถึง ความสนใจและแรงจูงใจที่จะช่วยให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในทุกสถานการณ์ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตน ถ้าใครคะแนนสูง แสดงว่ามีความพร้อมทางความรู้ดีภาวะ เป็นคนเข้มแข็ง มีอำนาจเหนือผู้อื่น มองการไกล พึ่งตนเองได้ มีความฉลาด และสามารถตัดสินใจด้วยตนเอง ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่มีความขี้ขลาดขี้อาย มีความกังวลใจ มีความระมัดระวัง ไม่มีความพอใจ เบื่อง่าย อยู่ใต้อำนาจผู้อื่น และไม่เข้าใจตนเอง
15. ประสิทธิภาพทางสติปัญญา (Intellectual Efficiency: Ie) หมายถึงประสิทธิภาพทางด้านความคิด และประสิทธิภาพส่วนบุคคล ถ้าใครคะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนมีความคิดกระฉับกระเฉง มีความสามารถฉลาด มีความคิดก้าวหน้า รู้จักการวางแผนก่อนการทำงาน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่ระมัดระวังตัว มีความขี้ขลาด มีความคิดสั้น ๆ ไม่มีความคิดริเริ่ม ไม่มีความทะเยอทะยาน ขาดความคิดที่เป็นของตัวเอง
16. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Psychological Mindedness: Py) หมายถึงลักษณะความสนใจของบุคคลที่จะเข้าใจในความรู้สึกนึกคิด และเหตุผลของบุคคลอื่น ถ้าใครคะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนช่างสังเกต มีความรู้สึกไว คล่องแคล่ว มีความเข้าใจผู้อื่น มีความคิด เปลี่ยนแปลงง่าย สนใจสิ่งแวดล้อม เป็นพวกที่ต่อต้านกฎระเบียบ ขบถมักซ์ต่าง ๆ และเป็นคนพูดเก่ง ถ้าใครคะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนเชื่องช้า รักความสงบ

จริงจัง ระมัดระวังตัว ไม่ชอบคาดการณล่วงหน้า เป็นคนที่ดำเนินชีวิตอย่างสุขุม ยึดมั่น
ในระเบียบแบบแผนมากเกินไป

17. ความยืดหยุ่นได้ (Flexibility: Fx) หมายถึงลักษณะความสามารถ
ในการปรับตัว ทั้งในด้านความคิดและพฤติกรรมทางสังคม ถ้าได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็น
คนที่มีความคิดลึกซึ้ง ชอบการผจญภัย มีความเชื่อมั่น มีอารมณ์ขัน มีความค้อร้อน เป็นคนที่
ชอบคิด ชอบยืดถือในตัวเองเป็นหลัก ชอบความพลิกผัน ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่ามี
ความสุขุม มีความระมัดระวัง มีความกังวลใจ มีความขยันหมั่นเพียร ยึดมั่นในแบบแผน
และไม่มีความยืดหยุ่น ชอบอวดรู้ และมีความคิดโน้มเอียงไปในทางเผด็จการ และยึดมั่น
ในขนบธรรมเนียมประเพณี

18. ความมีลักษณะของหญิง (Femininity : Fe) หมายถึง ลักษณะความ
สนใจของเพศหญิง และเพศชาย ถ้าได้คะแนนสูง แสดงว่ามีความสนใจในกิจกรรมของ
สตรี มีความอดทน อ่อนโยน เห็นอกเห็นใจ และชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความรู้จักประมาณ
มีความพยายามและจริงจัง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่ามีความ
สนใจในกิจกรรมของเพศชาย ชอบแสดงคน ค้อร้อน หัวแข็ง กระทบหรือร้น ไม่อยู่นิ่ง แข็ง
แรง ตรงไปตรงมา อดทนต่อความล่าช้าดังเลไม่ได

นอกจากนี้ลักษณะบุคลิกภาพทั้ง 18 ลักษณะ ยังสามารถนำมาจัดเข้ากลุ่มได้ 4
กลุ่ม ตามลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ

กลุ่มที่ 1 เป็นการจัดลักษณะของความเชื่อมั่นในตนเอง มีการวางตัวดีในสังคม
มีความมั่นคงทางอารมณ์ มองโลกในแง่ดี ในกลุ่มนี้ไ้รวมลักษณะบุคลิกภาพไว้ 6 ลักษณะคือ
ด้านความมั่นใจเห็นผู้อื่น (Do) ด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs)
ด้านการเข้าสังคม (Sy) ด้านการวางตัวในสังคม (Sp) ด้านการยอมรับตนเอง
(Sa) และด้านความรู้สึกละอายใจ (Wb)

กลุ่มที่ 2 เป็นการวัดลักษณะของการมีวุฒิภาวะทางสังคม มีความรับผิดชอบ
มีอารมณ์มั่นคง และเป็นลักษณะที่พบในคนทั่วไป ในกลุ่มนี้มีอยู่ 6 ลักษณะ คือ ด้านความรับ
ผิดชอบ (Re) ด้านการเจริญวัยทางสังคม (So) ด้านการควบคุมตนเอง (Sc.)

ด้านความอดทน (To) ด้านการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi) และด้านลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Cm)

กลุ่มที่ 3 เป็นการวัดประสิทธิภาพทางสติปัญญา วัดอำนาจในการมีสัมฤทธิ์ผล ในกลุ่มนี้ไ้รวมเอาลักษณะที่คล้ายกันไว้ 3 ลักษณะคือ ด้านสัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น (Ao) ด้านสัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง (Ai) และด้านประสิทธิภาพทางสติปัญญา (Ic)

กลุ่มที่ 4 เป็นการวัดความฉลาดและความสนใจ ในกลุ่มนี้ไ้รวมลักษณะบุคลิกภาพไว้ 3 ลักษณะคือ ด้านการเข้าใจ ความรู้สึกของผู้อื่น (Py) ด้านความยืดหยุ่นได้ (Ex) และด้านความมีลักษณะของหญิง (Fe)¹

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Ibid, pp. 10-11.